

GRUSOMHETENS TEATER

PEER GYNT

GRUSOMHETENS TEATER

HAUSMANNSGT 34 - VED KULTURKIRKEN JAKOB

25 OKTOBER - 10 NOVEMBER

TIRSDAG TIL SØNDAG KL 20⁰⁰

KONTAKTTELEFON 22 75 54 54

*When a tree grows,
it is soft and pliable.
But when it is dry and hard it dies.*

MEDVIRKENDE

ASK VIBE SAMA - ROBERT SKJÆRSTAD
SILJE BREIVIK - MARTHA KJØRVEN
LENKA ROZEHNAL - ODILLE BLEHR
LARS BRUNBORG - MARINA SKRYPNIK
KJARTAN ØYNO KIRKSÆTHER

MUSIKK LARS PEDERSEN - WHEN
KOSTYME CHRISTINA LINDGREN
SCENOGRAFI TORMOD LINDGREN
LYSDESIGN PETTER STEEN

KOREOGRAFISK ASSISTANSE LISE EGER
SCENOGRAFIASSISTENT THOR ERIKSEN
MASKER TRUDE SNEVE
DESIGN AV HERREBUNADKOSTYME
ELISABETH WENNESLAND
KOSTYMEASSISTENT RANYA S.VARVIN
OG ANNETTE WERENSKIOLD
MASKEASSISTENT TONJE REKSTEN
SCENETEKNIKER THOMAS SANNE
LYSTEKNIKER HELGE RINNAN
INSPISIANT INGVID HOGSTAD
ADMINISTRASJON GABRIELLA M.BARRIOS

REGI OG BEARBEIDELSE
LARS ØYNO

I 1875 stønnet Grieg over å ha påtatt seg arbeidet med å sette musikk til " Peer Gynt ", men han trøstet seg med at ; - " Oppførelsen av Peer Gynt kan gjøre godt i Kristiania nu, hvor materialismen vil opp å kvele hva som er hellig og høyt for oss; det skal et speil til tror jeg, hvori all egoismen kan sees, og et sådant speil er Peer Gynt. "

Hvem er det som ødelegger for oss?

Ibsen antyder noen verkebyller gjennom hele sitt forfatterskap. Hvem eller hva er det som hindrer Peer i å våge Solveig og livet? Vi plasserer innholdet i en fysisk ramme, og forteller historien om bondesønnen fra Gudbrandsdalen uten å gå veien om de berømte replikker .

" Peer Gynt " handler om den lange og vanskelige veien hjem til eget hus. " Hva er det å være seg selv i grunnen? " (Fra femte akt)

Antonin Artaud ; fransk poet, regissør, skuespiller, dramatiker og teoretiker . Hans drøm var å skape et teater der hverdagsrealismen, psykologi og ordet måtte vike plassen for en romslig poesi bestående av tegn, gester lys, lyd dans og musikk. Artaud ville gi ritualets kraft til teateret .

" Peer Gynt " er et optimistisk drama. Artaud : " Jeg har derfor sagt grusomhet som jeg kunne ha sagt liv. "

Kommersialismen kveler, og kroppene lider. Psykologien og logikken klarer seg, men hjertet sitter i kroppen og skades. Skuespilleren burde tenke med hjertet, og bli en hjerteatlet. Tanken må ned i kroppen forteller jeg mine skuespillere. Det er det samme. For det handler ikke om styrke, men om svakhet – det å kunne la seg falle. Verdien av nederlag og ulykke er sterkt undervurdert.

Det er 10 års jubileum for Grusomhetens Teater, og vi har fått egen scene med støtte fra Norsk Kulturråd. Velkommen til den første produksjon her, og vår ellefte totalt.

Høsten 1992 laget vi forestillingen "Fred" som omhandlet Wolfgang Mozarts siste 5 sekunder i arbeid med "requiem". Det viktigste i min musikk mente Mozart, er pausene.

I 1995 spilte vi forestillingen "Veien til Himmelen" på Det Norske Teatret der daværende sjef Otto Homlung gikk mot kunstnerisk råd, åpnet for en co-produksjon og erklærte samtidig anarkiet velkommen på dette teatret.

Vi blir holdt nede. Det appelleres herved til ungdommen om ikke å være med på de gemene streker apekattene i forsikringsbransjen og TELENOR med alle midler forsøker å lure oss til. Slutt å kjøpe aviser! Gå ikke i teatret. Kjør kollektivt. Betal ikke boten på Sporveien. La nesoddbåten være redningen når du går i retning Aker Brygge. Tiggere er hellige og bør alltid få en krone.

Jeg har puttet dikt av den originale norske maleren Bendik Riis inne i vår sceneversjon. Dette fordi han er glad i landet sitt og insisterer på en kjerne av godt. Det handler om å våge det gode. I vår sjofle virkelighet blir han et offer. I mange år var denne maleren innlagt på Gaustad sykehus. Historien er den at han hadde det godt hjemme i huset sitt sammen med menneskene som han var glad i. En dag da han var 12 år og kom hjem fra skolen, fant han alt inventar satt på gaten. Familien skyldte litt husleie og hadde vært litt etter med leien, og det var nok til at verten ved hjelp av politi, lover, rettsvesen fikk familien kastet ut og ydmyket i alles påsyn. Etter denne episoden var guttungen sterkt forandret.

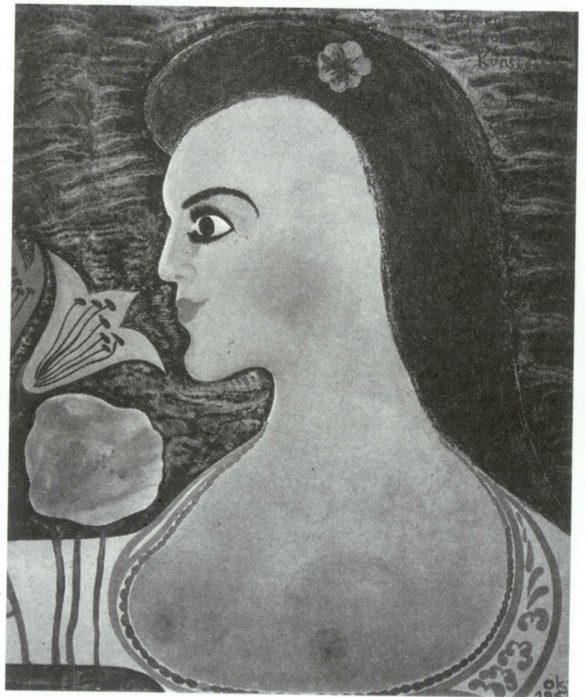
Det er en person som ikke ønsker en plass i et system der velværet er betinget av kompromiss. Må man altså som presten antyder i Ibsens femte akt forbryte seg mot landets lover og regler for å bli seg selv?

Hvem skal anklages? Bøygen faller allikevel. Artaud: "Jeg har sett umåtelige mengder av tanks, fly og slagskip i krig, men jeg har bare sett i det uendelige bakenfor, mennene som styrte de."

Det er håp.

Lars Øyno oktober 2002.

Bendik Riis "Solveigs sang 1951

Hvordan kan det ha seg at et stykke som kalles et dramatisk dikt settes opp av en gruppe som har visjoner om å lage et teater hvor språket ikke er det meningsbærende, men at kroppens uttrykk skal stå i sentrum? Peer Gynt er et norsk ikon og det tuller man ikke med.

Når vi allikevel går i gang uten ærefrykt og pietet er det fordi Peer interesserer oss, hans vrang livsferd ligner på noen av våre nærmeste. Bendik Riis gikk ut i verden med sin grandiose storhet, møtte en nådeløs og smertefull erfaring på Gaustad sykehus og kom senere til å kretse omkring hjem og barndom som alle tings opprinnelige lykke. Antonin Artaud ble også støtt ut av samfunn og samtid til psykiatri og forvrengning av sin livskraft. Arthur Rimbaud avbrøt sitt forfatterskap som 19 åring for senere å hengi seg til hensynsløs jakt etter rikdom. Peer går en lang erkjennelsesvei før han skjønner hvilke virkeligheter han har satt høyest, og når han skjønner det er det nokså sent blitt.

På samme måte som man neppe spør hva et tre skal forestille, spør man neppe hva teatret skal forestille. Teatret er handling, rent konkret med kroppens poesi som begynnelse. Det lever og det dør i samme sekund. Det finnes ikke noe avtrykk i den fysiske verden. "Det teatret som ikke er magisk, er ikke", sa Antonin Artaud.

Ibsens dramatiske dikt er nesten borte i vår forestilling, men hele hans drama om Peer finnes der. Ikke som en tilsvarende fortelling, men som et sinnebilde av krefter som kan herje et menneske plaget av tilrotet erindring om barndom, og dette blir bestemmende for hans valg ved avgjørende skilleveier.

Lars Brunborg Oktober 2002

TAKK TIL

THOR ERIKSEN FOR UVURDELIG
INNSATS I KONSTRUKSJON AV
GRUSOMHETENS TEATERS SCENE

FRETEX ELEVATOR
BLACK BOX
DET NORSKE TEATRET VED
LYSAVDELINGEN
SØLVGUTTENE VED TORSTEIN GRYTHER
TOVE GROV PER CHRISTIAN BJØRHUSDAL
THOMAS TREGDE LORENTZEN

GRAFISK OPPSETT PROGRAM PLAKATER
OG FLYERS TORMOD LINDGREN

FORESTILLINGEN ER STØTTET AV
NORSK KULTURRÅD OG
FOND FOR UTØVENDE KUNSTNERE